

LIETUVOS MOKINIŲ NEFORMALIOJO ŠVIETIMO CENTRAS

Įmonės kodas 302848387, Žirmūnų g. 1B, Vilnius

2020 METŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS

SUTRUMPINTAS AIŠKINAMASIS

RAŠTAS

2021 m. kovo 10 d.

I. BENDROJI DALIS

Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras (toliau – Centras) yra viešasis juridinis asmuo, turintis savo antspaudą, sąskaitas banke, savarankišką balansą. Centro buveinė: Žirmūnų g. 1B, Vilnius, įstaigos kodas – 302848387. Kiti Centro skyriai yra šiais adresais: Džiaugsmo g. 44, Vilniaus m. ir Filaretų g. 17, Vilniaus m.; Birutės g. 2, Kėdainiai; Vaikų stovykla „Pasaka“ Vydūno g. 2, Kukuliškių km., Klaipėdos r.; Vaikų stovykla „Raganė“ Monciškės g. 28 A, Palanga. Centras yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas pagal pajamas, vykdamas turto nuomos veiklą. Centro PVM kodas – LT100007095119. Kontroliuojamų ir asocijuotų subjektų Centras neturi. Centro sutrumpintas pavadinimas – LMNŠC.

Centras buvo reorganizuotas jungimo būdu vadovaujantis LR Vyriausybės 2012 m. vasario 29 d. nutarimu Nr. 216. Centras tęsia Lietuvos jaunimo turizmo centro (toliau – LJTC), Lietuvos jaunųjų gamtininkų centro (toliau – LJGC), Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centro (toliau – LMITKC), Lietuvos mokinių ir studentų sporto centro (toliau – LMSSC) veiklas, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. V-1043 šiuos centrus reorganizavus į Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centrą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 414 „Dėl sutikimo reorganizuoti Lietuvos Broniaus Oškinio vaikų aviacijos mokyklą“ biudžetinė įstaiga Lietuvos Broniaus Oškinio vaikų aviacijos mokykla buvo reorganizuota, prijungiant ją prie biudžetinės įstaigos Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro. Pasibaigiančios biudžetinės įstaigos Lietuvos Broniaus Oškinio vaikų aviacijos mokyklos teisės ir pareigos 2019 m. rugsėjo 1 d. buvo perduotos po reorganizavimo veiksiančiai biudžetinei įstaigai Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centrui. Reorganizuoto Centro nuostatai nesikeitė, visos teisės ir pareigos pagal sandorius išliko.

Centro savininkė yra valstybė. Centro savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija koordinuoja Centro veiklą, tvirtina ir teisės aktų nustatyta tvarka keičia Centro nuostatus, sprendžia kitus įstatymuose savo kompetencijai priskirtus klausimus.

Centro veiklos sritis – švietimo pagalba. Pagrindinė Centro veiklos rūšis: sveikatos priežiūros, švietimo, kultūros ir kitų socialinių paslaugų, išskyrus socialinį draudimą, veiklos reguliavimas (kodas 84.12). Centras užsiima ir kitomis veiklomis: papildomo mokymo veikla, kvalifikacijos tobulinimo veikla, augalų auginimas, gyvulininkystė, žemės ūkiui būdingų paslaugų ir derliaus apdorojimo veikla, poilsiautojų ir kita trumpalaikio apgyvendinimo veikla, turto nuoma, ekskursijų organizatorių veikla, sportinė veikla ir kt.

Centro veiklos tikslas – dalyvauti formuojant neformaliojo vaikų švietimo politiką šalyje ir ją įgyvendinti.

Centro veiklos uždaviniai: formuoti ir plėtoti visuomenės poreikius atitinkantį neformaliojo vaikų švietimo turinį; organizuoti neformaliojo vaikų švietimo mokytojų kvalifikacijos tobulinimą ir koordinuoti profesinio konsultavimo ir ugdymo karjerai veiklas; organizuoti ir koordinuoti mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, atsirandančių dėl išskirtinų gabumų, ugdymą.

Centrai suteiktos funkcijos inicijuoti ir dalyvauti rengiant teisės aktus, teikti siūlymus, kurti, diegti ir skleisti inovacijas neformaliojo vaikų švietimo politikos klausimais, rengti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programas ir organizuoti jų vykdymą, teikti metodinę pagalbą.

2016 m. kovo 3 d. LR švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-108 Centras yra akredituotas 5 metams:

- ✓ Akredituotos I veiklos srities „Mokymosi aplinkos“ dalys: „Internetas“, „Seminarai, kursai, paskaitos ir kiti renginiai“, „Gerosios patirties sklaida ir edukacinės patirties bankas“, „Konsultavimas“, „Projektinė veikla ir partnerystės tinklai“.
- ✓ Akredituotos II veiklos srities „Vadyba ir administravimas“ dalys: „Vadovavimas, personalo vadyba ir įvaizdžio kūrimas“, „Planavimas ir administravimas“, „Mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimo renginių programų vadyba“.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras vykdė šias programas:

1. Švietimo, mokslo ir sporto administravimas (biudžeto lėšos) – 11.002;
2. Švietimo, mokslo ir sporto administravimas (pajamų įmokos) – 11.002;
3. Švietimo, mokslo ir sporto administravimo (priemonė 02.01.07. – užtikrinti lituanistinio švietimo plėtrą Lenkijoje ir kitose šalyse) – 11.002;
4. Švietimo, mokslo ir sporto administravimo (priemonė 02.02.05. – (TVP–Sportas) remti aukšto meistriško sporto programas ir projektus, skatinti aukšto sportinio meistriško sportininkus ir trenerius už sporto laimėjimus) – 11.002;
5. Švietimo, mokslo ir sporto administravimas (priemonė 02.02.12. – (TVP–Sportas) mokyti vaikus plaukti ir saugiai elgtis vandenyje bei prie vandens) – 11.002;
6. Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimas (priemonė 03.01.01. – vykdyti švietimo įstaigų modernizavimą ir infrastruktūros gerinimą) – 11.001;

7. Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimas (priemonė 03.02.02. – sustiprinti liuanistinį, pilietinį ir kitų bendrųjų kompetencijų ugdymą) – 11.001;
8. Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimas (priemonė 03.03.05. – integruoti migrantus ir tautines mažumas į Lietuvos švietimo sistemą) – 11.001;
9. Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimas (priemonė 03.03.08. – organizuoti koordinuotai teikiamą pagalbą vaikams ir jų šeimoms) – 11.001;
10. Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimas (priemonė 03.04.01. – tobulinti neformalųjį vaikų švietimą, užtikrinant bendrųjų kompetencijų ugdymą) – 11.001;
11. Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimas (priemonė 03.04.02. – padidinti neformaliojo vaikų švietimo įvairovę, prieinamumą, kokybę ir kultūros pasui) – 11.001.

Finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte pateikiama informacija apima 2020-01-01–2020-12-31 Centro veiklos laikotarpį. Vidutinis darbuotojų skaičius per ataskaitinį laikotarpį – 157.

Per 2020 metus Centro išlaidoms buvo panaudota 2 443 399,95 Eur Valstybės biudžeto lėšų. Kitoms Centro veikloms per 2020 m. buvo panaudota: Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimo priemonėms – 1 212 185,56 Eur lėšų; centralizuotoms priemonėms 216 666,13 Eur Valstybės biudžeto finansavimo; Centro pastatų renovacijai ir modernizavimui 179 999,99 Eur Valstybės biudžeto finansavimo. Centro renginiams organizuoti buvo gauta lėšų ir iš kitų šaltinių: iš Valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – VMI) gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) dalis – 3 964,11 Eur; privačios įmonės parėmė Centro veiklą – 2 466,59 Eur; tarptautinių partnerių finansavimas Japonijos kultūros pažinimui – 1 232,00 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos projekto „Vykdėti kryptingą kultūros paveldo komunikaciją ir sklaidą, užtikrinant visuomenei kultūros paveldo pažinimą“ vykdymui skyrė 690,00 Eur Valstybės biudžeto lėšų.

2016 m. balandžio mėn. Centras pasirašė sutartį su Europos socialinio fondo agentūra dėl finansavimo skyrimo projektui, pateiktam pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicinių veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ įgyvendinimo priemonę 09.2.2-ESFA-V-729 „Neformaliojo vaikų švietimo įvairovės ir prieinamumo didinimas“. Šiuo metu projektas yra vykdomas. Per ataskaitinį laikotarpį Europos socialinio fondo agentūra Centrai pervedė 14 844 883,83 Eur finansavimą.

2018 m. Centras gavo 58 059,09 Eur finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 09.1.3-CPVA-V-704-03-0002 „Moksleivių poilsio stovyklos „PASAKA“ infrastruktūros atnaujinimui. Šiuo metu vyksta projekto sutarties papildymas.

Per ataskaitinį laikotarpį įgyvendinant projektą „Mokinių gebėjimų atskleidimo ir jų ugdymo sistemos plėtra“ Nr. 09.2.2-ESFA-V-707-04-0001 (toliau – PR11) buvo pasirašyta partnerystės sutartis su Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centru. Projekto vykdymui per 2020 metus Centras gavo 360 000,00 Eur ES lėšų finansavimą.

2020 metų pabaigoje Centras pradėjo vykdyti Europos Sąjungos projektą „Kokybiškų karjeros paslaugų teikimas realioje ir virtualioje aplinkoje“ Nr. 09.4.1-ESFA-V-735-02-0001 (toliau – PR12). Europos socialinio fondo agentūra per ataskaitinį laikotarpį Centrai pervadė 40 000,00 Eur finansavimą.

Pasaulyje siaučiantis COVID-19 virusas pakoregavo ir vieną didžiausių šiais metais renginių – Lietuvoje turėjusią vykti Tarptautinę fizikos olimpiadą, kurios vienas iš organizatorių yra Centras. Liepos mėnesį Vilniuje planuota rengti tarptautinę fizikos olimpiadą perkeliama į 2021 m. liepos mėn. Šiais metais renginio organizatoriai tikėjosi sulaukti daugiau nei 700 svečių iš 95 pasaulio valstybių.

II. APSKAITOS POLITIKA

Centro 2020 m. finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis apskaitos politika ir atitinka Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus. Ataskaitose pateikiama informacija apima Centro veiklos laikotarpį nuo 2020-01-01 iki 2020-12-31.

Centras 2015 m. gegužės 18 d. direktoriaus įsakymu Nr. R1-451 patvirtino buhalterinės apskaitos vadovą vadovaudamasis asignavimo valdytojo nurodymais. Apskaitos vadovo tikslas – reglamentuoti finansinės apskaitos ir susijusių ataskaitų sudarymo tvarką, siekiant užtikrinti, kad Centro ūkinės operacijos ir įvykiai būtų tiksliai ir teisingai parodyti finansinėje apskaitoje ir ataskaitose, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V-1428 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1291 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių institucijų buhalterinės apskaitos vadovo patvirtinimo“ pakeitimo“ keitėsi ir Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro Apskaitos vadovas, patvirtintas 2020 m. gruodžio 29 d. Centro direktoriaus įsakymu Nr. R1-600.

Apskaitos ir apskaitos tvarkų aprašuose pateikti, Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (toliau – VSAFAS) nuostatų praktinio taikymo Centro nurodymai ir rekomendacijos kaip tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal kaupimo principą ir kaip parengti finansinių ataskaitų rinkinį.

Centro tvarkų aprašai, kuriuose pateikti galimų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo buhalterinėje apskaitoje detalūs nurodymai, parengti vadovaujantis LR Švietimo ir mokslo ministerijos tvarkų aprašais ir tvirtinami atskirais Centro direktoriaus įsakymais.

Centras taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų visų taikytinų, išskyrus 9 „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“ ir 26 „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, Centras vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, pateiktais apskaitos politikos skyriuje „Bendrieji apskaitos principai“.

Patvirtintame apskaitos vadove pateikta apskaitos politika, ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad Centro finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

0.0. svarbi vartotojų sprendimams priimti;

0.1. patikima, nes:

0.1.1. teisingai nurodo Centro finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;

0.1.2. parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą (turinio viršenybės prieš formą principas);

0.1.3. nešališka, netendencinga;

0.1.4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);

0.2. visais reikšmingais atžvilgiais išsami.

Centras pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat. Apskaitos politika keičiama, tik vadovaujantis VSAFAS, ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas. Atvejai, kai apskaitos politika gali būti keičiama, pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Apskaitos politikos keitimas“. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles. Žemiau pateikiama Centro apskaitos politikos santrauka.

Bendrieji apskaitos principai

Centro finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

Tvarkant apskaitą ir sudarant finansinę atskaitomybę, vadovujamasi šiais principais ir jų reikšmėmis:

1. subjekto (Centras laikomas atskiru apskaitos vienetu ir į finansinių ataskaitų rinkinį turi būti įtrauktas tik Centro nuosavas arba patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės ar savivaldybės turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos bei pinigų srautai.);
2. veiklos tęstinumo (Centro finansinės ataskaitos rengiamos, remiantis prielaida, kad Centras laikysis veiklos tęstinumo principo ir artimiausioje ateityje atliks jam pavestas valstybės funkcijas ir teisės aktuose bei sutartyse nustatytus savo įsipareigojimus. Veiklos tęstinumo įvertinimą, atsižvelgdami į visą prognozuojamą ne trumpesnį kaip 12 mėnesių laikotarpio po finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo informaciją, atlieka asmenys, atsakingi už Centro finansinių ataskaitų parengimą. Jeigu finansinės ataskaitos sudaromos, nesilaikant veiklos tęstinumo principo, aiškinamajame rašte turi būti atskleistas šis faktas, priežastis, dėl kurios Centras nesilaikė veiklos tęstinumo principo, ir apskaitos principai, kuriais remiantis sudarytas finansinių ataskaitų rinkinys.);
3. periodiškumo (Centro veikla, tvarkant apskaitą, suskirstoma į finansinius metus arba kitos trukmės ataskaitinius laikotarpius, kuriems pasibaigus sudaromas finansinių ataskaitų rinkinys. Centro finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos duomenis.

Vėliau įvykusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaita ir atskleidimas finansinėse ataskaitose yra aprašyti šios apskaitos politikos skyriuje „Poataskaitiniai įvykiai“. Centro finansiniai metai trunka 12 mėnesių, tačiau tam tikromis aplinkybėmis finansiniai metai gali būti trumpesni nei 12 mėnesių. Tokių atvejų susidarymo priežastys ir aiškinamajame rašte atskleidžiama informacija yra nurodyti šios apskaitos politikos skyriuje „Ataskaitinis laikotarpis“.);

4. pastovumo (Centro pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką, nebent reikšmingi įvykiai ar aplinkybės nulemtų būtinybę pakeisti apskaitos politiką, siekiant teisingai parodyti Centro turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, grynąjį turtą, pajamas ir sąnaudas, ir (arba) to būtų reikalaujama pagal galiojančias VSAFAS pereinamąsias nuostatas arba pagal pasikeitusias šių standartų nuostatas.);

5. piniginio mato (visas Centro turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos finansinėse ataskaitose rodomi pinigine išraiška finansinių ataskaitų valiuta.);

6. kaupimo (Centro ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, ir pateikiami to laikotarpio finansinėse ataskaitose. Pagal kaupimo principą pajamos registruojamos tada, kai jos uždirbamos, o sąnaudos – tada, kai jos patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą ar išmokėjimą.);

7. palyginimo (Centro pajamos, uždirbtos per ataskaitinį laikotarpį, siejamos su sąnaudomis, patirtomis, uždirbant tas pajamas. Centro finansinėse ataskaitose pateikiama ataskaitinių ir praėjusių mažiausiai vienerių prieš ataskaitinius metus finansinių metų informacija. Finansinės ataskaitos rengiamos taip, kad jų vartotojai galėtų palyginti jose pateiktus duomenis su kitų ataskaitinių laikotarpių bei kitų viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose pateiktais duomenimis ir teisingai įvertinti Centro finansinės būklės pokyčius. Jei keičiami finansinių ataskaitų straipsnių įvertinimo metodai, Centras pateikia pakeistus straipsnius ar jų klasifikavimą, praėjusių finansinių metų sumas, kurias norima palyginti su ataskaitinių metų sumomis, taip, kaip nurodyta šios apskaitos politikos skyriuje „Apskaitos politikos keitimas“);

8. atsargumo (Centras pasirenka tokius apskaitos metodus, kuriais vadovaujantis turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto bei pajamų ir sąnaudų vertė negali būti nepagrįstai padidinta arba nepagrįstai sumažinta. Rengiant finansinių ataskaitų rinkinį, atsakingi Centro asmenys patikrina visus subjektyvius įvertinimus, pavyzdžiui, skolas, kurių nesitikima atgauti, atidėjinius, sukaupimus ir pan. Be to, atsakingi finansinių ataskaitų rengėjai įsitikina, kad finansinės ataskaitos yra patikimos ir neutralios, t. y. turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos nėra parodyti nepagrįstai padidinta arba sumažinta verte.);

9. neutralumo (Centras finansinėse ataskaitose pateikta informacija turi būti objektyvi ir nešališka. Jos pateikimas neturi daryti įtakos apskaitos informacijos vartotojų priimamiems sprendimams ir neturi būti siekiama iš anksto numatyto rezultato.);

10. turinio viršenybės prieš formą (Centro ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami pagal jų turinį ir ekonominę prasmę, o ne tik pagal teisinę formą. Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami ir pateikiami finansinėse ataskaitose pagal jų turinį ir ekonominę prasmę net ir tada, kai toks jų pateikimas skiriasi nuo jų teisinės formos).

11. Sudarant biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, vadovaujamosi šiais principais:

11.1. pinigų (Centro išlaidos pripažįstamos tada, kada išmokami pinigai, o pajamos pripažįstamos tada, kada gaunami pinigai.);

11.2. subjekto;

11.3. periodiškumo;

11.4. pastovumo;

11.5. piniginio mato.

12. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami Lietuvos piniginiiais vienetais, apvalinant iki šimtųjų dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

13. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami Centro sąskaitų plano sąskaitose, taikant Centro apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms ir įvykiams, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

Toliau pateikiama Centro taikoma apskaitos politika, apimanti atskirus finansinių ataskaitų elementus arba straipsnius, ūkines operacijas, ūkinius įvykius ir jų apskaitos procedūras.

Nematerialusis turtas

14. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka apibrėžimą, t. y. materialios formos neturintis, nuo kitų Centro nematerialiojo turto vienetų atskiriamas nepiniginis turtas, kuriuo Centras disponuoja ir kurį naudodamas numato gauti tiesioginės ir (arba) netiesioginės ekonominės naudos, ir kuris atitinka šiuos kriterijus:

14.1. yra lengvai atskiriamas nuo kitų turto vienetų;

14.2. pagrįstai tikėtina, kad Centras būsimaisiais laikotarpiais iš turto gaus ekonominės naudos;

14.3. galima patikimai nustatyti turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainą;

14.4. Centras turi teisę tuo turtu disponuoti (įskaitant teisę apriboti juo naudotis kitiems) ir jį kontroliuoti. Centras kontroliuoja turtą, jei turi teisę gauti iš jo ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais. Galimybė kontroliuoti turtą gali priklausyti nuo juridinių teisių į tą turtą atsiradimo arba nuo jų pasikeitimo.

15. Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą yra registruojami ilgalaikio nematerialiojo turto sąskaitose.

16. Pirminio pripažinimo metu nematerialusis turtas įvertinamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą

tik tuo atveju, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.

17. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas finansinėse ataskaitose yra rodomas:

17.1. turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizacijos ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą;

17.2. turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas neribotas, yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus turto nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

18. Amortizacija skaičiuojama, taikant tiesiogiai proporcingą metodą taip, kad nematerialiojo turto savikaina būtų sistemingai paskirstyta per jo naudingo tarnavimo laiką. Amortizacija skaičiuojama, atsižvelgiant į teisės aktais nustatytus nematerialiojo turto amortizacijos normatyvus, patvirtintus Centro direktoriaus įsakymu. Amortizacija pradeda skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialiojo turto amortizacija neskaičiuojama.

19. Likvidacinė nematerialiojo turto vertė paprastai yra lygi nuliui, išskyrus atvejus, kai trečioji šalis įsipareigoja nupirkti šį turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje arba kai rinkoje aktyviai prekiaujama tokiu turtu.

20. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai yra pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Turto nuvertėjimas“. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokiais veiksmais vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas). Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriamas anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

21. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas peržiūrimas, kai yra požymių, kad anksčiau nustatytas naudingo tarnavimo laikas gali būti reikšmingai pasikeitęs. Naudingo tarnavimo laikas negali viršyti teisės aktuose numatytų terminų. Jeigu numatomas turto naudingo tarnavimo laikas stipriai skiriasi nuo anksčiau įvertinto naudingo tarnavimo laiko, amortizacijos laikotarpis yra atitinkamai koreguojamas.

Ilgalaikis materialusis turtas

22. Ilgalaikis materialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka šiuos kriterijus:

- 22.1. yra skirtas tam tikroms savarankiškomis funkcijoms atlikti: prekėms gaminti, paslaugoms teikti, nuomoti ar administraciniams tikslams;
- 22.2. yra numatomas naudoti ilgiau nei vienerius metus daugiau negu vieną veiklos ciklą;
- 22.3. jo įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra ne mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią viešojo sektoriaus subjekto ilgalaikio materialiojo turto vertę.

Paskutinis kriterijus netaikomas nekilnojamajam turtui, kilnojamosioms kultūros vertybėms, kitoms vertybėms, transporto priemonėms ir šaunamiesiems ginklams (išskyrus vienkartinio naudojimo).

23. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS:

- 23.1. žemė;
- 23.2. pastatai;
- 23.3. infrastruktūros ir kiti statiniai;
- 23.4. nekilnojamosios kultūros vertybės;
- 23.5. mašinos ir įrenginiai;
- 23.6. transporto priemonės;
- 23.7. kilnojamosios kultūros vertybės;
- 23.8. baldai ir biuro įranga;
- 23.9. kitas ilgalaikis materialusis turtas;
- 23.10. nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai.

Į smulkesnes grupes ilgalaikis materialusis turtas skirstomas pagal Centro poreikį.

24. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą yra registruojami ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

25. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas finansinėse ataskaitose yra rodomas:

- 25.1. žemė, kultūros vertybės ir kitos vertybės yra rodomos tikrąja verte;
- 25.2. bibliotekų fondai yra rodomi įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nuvertėjimo, jei jis yra, sumą;
- 25.3. likęs ilgalaikis materialusis turtas yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

26. Kultūros vertybių ir kitų vertybių tikroji vertė nustatoma, remiantis draudžiamąja verte (jei šios vertybės yra apdraustos). Kitu atveju kultūros vertybių ir kitų vertybių tikroji vertė nustatoma (teikiant prioritetą pirmiau einančiam metodui): remiantis to turto registrą tvarkančio subjekto atliekamo vertinimo duomenimis arba įsigijimo savikaina, jei ji gali būti patikimai įvertinta, arba simboline vieno euro verte (jei įsigijimo savikaina yra lygi nuliui arba taip pat negali būti patikimai įvertinta).

27. Centras patikslina žemės, kultūros vertybių ir kitų vertybių tikrąją vertę kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengdama metines finansines ataskaitas. Tikroji vertė taip pat yra koreguojama

per ataskaitinį laikotarpį, jei Centras gavo naujos informacijos, kuria vadovaujantis tikrosios vertės pasikeitimas yra reikšmingas.

28. Nusidėvėjimas skaičiuojamas, taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą taip, kad ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė būtų nuosekliai paskirstyta per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Nusidėvėjimas skaičiuojamas, atsižvelgiant į teisės aktais nustatytus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus Centro direktoriaus įsakymu. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio po to, kai turtas pradėtas eksploatuoti. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuojamos žemei, kultūros vertybėms, kitoms vertybėms ir bibliotekų fondams.

29. Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė yra peržiūrimi, kai yra požymių, kad anksčiau nustatytas naudingo tarnavimo laikas ar likvidacinė vertė gali būti reikšmingai pasikeitę. Naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė yra tikslinami, gavus papildomos informacijos. Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė, pradedant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas naudingo tarnavimo laikas arba likvidacinė vertė, turi būti nudėvėta per likusį (patikslintą) ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką.

30. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo, išskyrus žemę, kultūros vertybes ir kitas vertybes, apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai yra pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Turto nuvertėjimas“. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokiai veiklai vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas). Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriami anksčiau pripažinti turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

31. Žemės, kultūros vertybių ir kitų vertybių tikrosios vertės sumažėjimo nuostoliai registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę. Ta pati suma registruojama tiesiogiai grynojo turto sąskaitoje, mažinant tikrosios vertės rezervo sąskaitoje esančią sumą. Jei su atskiro turto vienetu susijęs tikrosios vertės rezervo likutis tampa lygus nuliui, tikrosios vertės rezervą viršijanti nuvertėjimo suma yra registruojama, pripažįstant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokiai veiklai vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas).

32. Rekonstravimo ir remonto išlaidų registravimas apskaitoje priklauso nuo rekonstravimo ir remonto darbų rezultato. Rekonstravimo ir remonto išlaidomis yra didinama ilgalaikio materialiojo turto savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas, jeigu išlaidos reikšmingai pailgino turto

naudingo tarnavimo laiką arba reikšmingai pagerino turto naudingąsias savybes. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimties arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

33. Kai turtas perduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikainos, sukaupto nusidėvėjimo ir, jei yra, nuvertėjimo sumos nurašomos, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas veiklos rezultatų ataskaitoje.

34. Kai tikraja verte įvertintas turtas nurašomas, perduodamas, neatlygintinai perduodamas ar kitaip perleidžiamas kitam subjektui, tikrosios vertės rezervas mažinamas ta suma, kuri priskiriama tam turtui. Turto nurašymo arba pardavimo atveju suma, kuria sumažinamas tikrosios vertės rezervas, didina sukauptą perviršį arba mažina sukauptą deficitą. Turto neatlygintino perdavimo kitam subjektui atveju perduodama ir tikrosios vertės rezervo dalis, susijusi su šiuo turtu.

Biologinis turtas

35. Biologinis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei atitinka visus žemiau pateikiamus pripažinimo kriterijus:

35.1. Institucija turi teisę tuo turtu disponuoti ir jį kontroliuoti, įskaitant teisę apriboti galimybę juo naudotis kitiems;

35.2. pagrįstai tikėtina, kad Institucija būsimaisiais laikotarpiais iš šio turto gaus ekonominės naudos arba šis turtas bus naudojamas socialiniais, kultūriniais, gamtosauginiais, moksliniais, teisėsaugos, pažintiniais tikslais;

35.3. galima nustatyti turto tikrąją vertę, įsigijimo savikainą arba iš turto gautinų būsimų pajamų dabartinę vertę.

36. Pirminio pripažinimo metu biologinio turto grupės vienetas apskaitoje registruojamas tikraja verte arba įsigijimo ar pasigaminimo savikaina.

37. Jei tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, biologinis turtas apskaitoje registruojamas:

37.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta metodika;

37.2. Institucijos nustatyta biologinio turto vertinimo tvarka;

37.3. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro patvirtintomis ne senesnėmis nei praeitų finansinių metų normatyvinėmis kainomis.

38. Po pirminio pripažinimo biologinis turtas finansinėse ataskaitose yra rodomas:

38.1. kai biologinis turtas apskaitomas tikraja verte, išlaidos Institucijos apskaitoje yra rodomos kitos veiklos kitų sąnaudų straipsnyje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra patiriamos;

38.2. kai biologinis turtas apskaitomas įsigijimo ar pasigaminimo savikaina – išlaidos Institucijos apskaitoje registruojamos šių išlaidų suma padidinant biologinio turto vertę.

39. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje biologinio turto tikroji vertė nustatoma tiek, kiek biologinio turto vieneto tikrajai vertei turi įtakos jo fiziniai pokyčiai, išskyrus biologinį turta, kuris vertinamas ne rečiau kaip kas 10 metų, kai dėl didelės apimties neįmanoma įvertinti fizinių savybių kitimo įtakos tikrajai vertei.
40. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio kitos veiklos sąnaudas.
41. Biologinio turto produkcija gavybos momentu yra registruojama kaip atsargos.
42. Išsami biologinio turto apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Biologinio turto apskaitos tvarkos apraše.

Atsargos

43. Pirminio pripažinimo metu atsargos yra vertinamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina.
44. Po pirminio pripažinimo atsargos finansinėse ataskaitose yra rodomos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina arba grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri yra mažesnė.
45. Atsargos nukainojamos iki realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti, šias atsargas panaudojus (arba pardavus). Kai atsargos yra sunaudojamos (parduodamos), jų balansinė vertė yra pripažįstama sąnaudomis tą laikotarpį, kai yra suteikiamos viešosios paslaugos (arba pripažįstamos atitinkamos pajamos). Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu (pardavimu) susijusi operacija.
46. Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų, teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, Centras taiko „pirmas gautas – pirmas išduotas“ (FIFO) atsargų įkainojimo būdą arba konkrečių kainų būdą. Atsargų įkainojimo būdas parenkamas, atsižvelgiant į atsargų ir veiklos, kurioje šios atsargos yra sunaudojamos, pobūdį.
47. Visa atsargų įsigijimo ar pasigaminimo savikainos sumažinimo iki grynosios realizavimo vertės suma ir visi nuostoliai dėl atsargų praradimo, nurašymo ir pan. yra pripažįstami to laikotarpio, kuriuo sumažėjo vertė ar atsirado nuostolių, nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudomis.
48. Išnykus aplinkybėms, dėl kurių buvo sumažinta atsargų balansinė vertė, ji apskaitoje parodoma taip, kad nauja balansinė vertė būtų lygi patikslintai grynajai realizavimo vertei, bet ne didesnė negu atsargų įsigijimo ar pasigaminimo savikaina. Bet kokio atsargų vertės sumažėjimo atkurama dėl grynosios realizavimo vertės padidėjimo suma yra mažinamos atitinkamos to laikotarpio, kuriuo padidėjo grynoji realizavimo vertė, sąnaudos.
49. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Finansinis turtas

50. Finansiniam turtui, kuris gali būti ilgalaikis arba trumpalaikis, priskiriama:

- 50.1. investicijos į nuosavybės vertybinius popierius;
- 50.2. investicijos į skolos vertybinius popierius;
- 50.3. paskolos, išankstiniai apmokėjimai ir kitos gautinos sumos;
- 50.4. terminuotieji indėliai;
- 50.5. pinigai ir pinigų ekvivalentai;
- 50.6. kitas finansinis turtas.

51. Išankstinius apmokėjimus sudaro iš anksto sumokėtos sumos tiekėjams už paslaugas, kurios bus suteiktos per ateinančius laikotarpius, iš anksto perduotos gautos finansavimo sumos kitiems subjektams, už kurias subjektai teisės aktų ar sutartyse nustatyta tvarka turėtų atsiskaityti, kiti mokėjimai, kurie sąnaudomis bus pripažinti per ateinančius laikotarpius.

52. Pinigus sudaro pinigai kasose ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nedidelė.

53. Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tada, kai Centras gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą.

54. Pirmą kartą pripažindama finansinį turtą, išskyrus finansinį turtą, kuris paskesnio įvertinimo metu įvertinamas amortizuota savikaina ir kurio įsigijimo metu nebuvo išleista pinigų, Centras įvertina jį įsigijimo savikaina, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina už jį suma arba kito perduoto turto vertė. Tiesioginės sandorių sudarymo išlaidos neįtraukiamos į finansinio turto įsigijimo savikainą ir yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio, kurio metu buvo sudarytas sandoris, finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis. Finansinis turtas, kuris paskesnio įvertinimo metu vertinamas amortizuota savikaina ir kurio įsigijimo metu nebuvo išleista pinigų, pirminio pripažinimo metu vertinamas amortizuota savikaina.

55. Įvertinimo tikslais finansinis turtas skirstomas į tris grupes:

- 55.1. parduoti laikomas finansinis turtas;
- 55.2. iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas;
- 55.3. ilgalaikės ir trumpalaikės suteiktos paskolos, gautinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai.

56. Parduoti laikomu finansiniu turtu Centras laiko: įsigytas kitų subjektų akcijas (išskyrus investicijas į asocijuotus arba kontroliuojamus subjektus); dalininko įnašus į viešąsias įstaigas (kurios nėra kontroliuojami ar asocijuoti subjektai); ilgalaikį finansinį turtą, kurį Centras yra nusprendęs parduoti.

57. Finansinis turtas priskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto tik tada, kai Centras ketina ir sugeba jį laikyti iki išpirkimo termino. Iki išpirkimo termino laikomo finansinio

turto pavyzdžiai: obligacijos su nustatyta išpirkimo data (kai Centras ketina jas laikyti iki išpirkimo termino ar atgauti iš esmės visą jų balansinę vertę). Nuosavybės vertybiniai popieriai nelaikomi iki išpirkimo termino laikomu finansiniu turtu.

58. Finansinis turtas nepriskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto, kai:

58.1. Centras ketina laikyti finansinį turtą neribotą laiką;

58.2. yra priimtas sprendimas parduoti finansinį turtą;

58.3. emitentas turi teisę išpirkti Centro laikomą finansinį turtą už sumą, kuri yra reikšmingai mažesnė už jo amortizuotą savikainą.

59. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, finansinis turtas iš naujo įvertinamas taip:

59.1. parduoti laikomas finansinis turtas – tikrąja verte (išskyrus investicijas į vertybinius popierius, kurių kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurių tikrosios vertės negalima nustatyti, bei dalininkų įnašus į viešąsias įstaigas, kurios nėra kontroliuojami ar asocijuotieji subjektai – šis parduoti laikomas finansinis turtas vertinamas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius);

59.2. iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas – amortizuota savikaina;

59.3. paskolos – amortizuota savikaina;

59.4. kitos po vienerių metų gautinos sumos – amortizuota savikaina;

59.5. per vienerius metus gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir kitas trumpalaikis finansinis turtas – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

60. Paskutinę metinio ataskaitinio laikotarpio dieną Centras nustato, ar yra požymių, kad finansinio turto (ar panašaus finansinio turto vienetų grupės) balansinė vertė gali būti sumažėjusi, t.y. finansinio turto balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai yra pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Turto nuvertėjimas“.

61. Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai apskaitoje registruojami apskaičiuota nuvertėjimo suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas, išskyrus gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų nuvertėjimo nuostolius, kurie yra priskiriami pagrindinės veiklos nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudoms arba kitoms kitos veiklos sąnaudoms (atsižvelgiant į tai, su kuria veikla yra susijusios gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų sumos).

62. Centras nurašo iš apskaitos registrų finansinį turtą (ar jo dalį) tik tada, kai ji netenka teisės to finansinio turto (ar jo dalies) kontroliuoti. Centras netenka teisės kontroliuoti finansinio turto tada, kai gauna visą sutartyje numatytą naudą, baigiasi teisių galiojimo laikas arba perleidžia šias teises kitoms šalims.

Turto nuvertėjimas

63. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama metinį finansinių ataskaitų rinkinį, Centras nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių.

64. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai taikomi Centro ilgalaikiam materialiajam turtui ir nematerialiajam turtui:

64.1. išoriniai požymiai:

64.1.1. reikšmingai sumažėjusi turto teikiamų paslaugų ar juo gaminamų produktų paklausa;

64.1.2. per ataskaitinį laikotarpį turto rinkos vertė sumažėjo reikšmingai daugiau, negu būtų sumažėjusi dėl įprastinio turto naudojimo per tą patį laikotarpį;

64.1.3. per ataskaitinį laikotarpį Centro veiklos technologinėje, teisinėje aplinkoje arba Vyriausybės politikoje įvyko reikšmingų pokyčių, susijusių su Centro turimo turto naudojimo apimtimi ir pobūdžiu, kurie daro neigiamą poveikį Centro veiklos rezultatams;

64.2. vidiniai požymiai:

64.2.1. yra įrodymų, kad turtas ar turto dalis yra sugadinta;

64.2.2. Centras turi turto, kuris dar nėra visiškai nudėvėtas (amortizuotas), tačiau jau nebenaudojamas veikloje;

64.2.3. per ataskaitinį laikotarpį įvyko (arba jie yra tikėtini netolimoje ateityje) reikšmingų ilgalaikių pokyčių, susijusių su turto naudojimo apimtimi ir pobūdžiu, tokių kaip turto galimybių neišnaudojimas (prastovos); planuojama nutraukti ar restruktūrizuoti veiklą, kurią vykdant naudojamas šis turtas; planuojama perleisti turtą anksčiau, negu iki tol tikėtasi, ir panašūs pokyčiai, darantys neigiamą poveikį Centro veiklos rezultatams;

64.2.4. turtui eksploatuoti ir prižiūrėti reikia daugiau išlaidų, nei buvo numatyta iš pradžių.

65. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai taikomi Centro finansiniam turtui:

65.1. yra žinoma, kad skolininkas turi didelių finansinių sunkumų ar yra didelė tikimybė, kad skolininkas bankrutuos;

65.2. nesilaikoma sutarties sąlygų, pavyzdžiui, laiku nesumokamos skolos arba nevykdomi kiti įsipareigojimai (pvz., prekių ar paslaugų, už kurias buvo iš anksto sumokėta, suteikimas; palūkanų ar paskolos grąžinimas);

65.3. dėl ekonominių ar teisinių priežasčių, susijusių su skolininko finansiniais sunkumais, Centras suteikė skolininkui nuolaidų, kurių priešingu atveju nebūtų suteikusi;

65.4. skolininkas ginčija savo skolinius įsipareigojimus Centrai ir yra tikimybė, kad ginčas bus išspręstas ne Centro naudai;

65.5. finansinio turto nuvertėjimas buvo pripažintas ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu;

65.6. ankstesnė patirtis rodo, kad nebus atgauta visa gautinų sumų vertė.

66. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

67. Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turtui nuvertėjus, yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t. y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas ne didesne verte nei turto balansinė vertė.

68. Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriami anksčiau pripažinti turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

Finansiniai įsipareigojimai

69. Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriami:

69.1. ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai;

69.2. ilgalaikiai atidėjiniai (žr. šios apskaitos politikos skyrių „Atidėjiniai“);

69.3. kiti ilgalaikiai įsipareigojimai.

70. Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriami:

70.1. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai (žr. šios apskaitos politikos skyrių „Atidėjiniai“);

70.2. ilgalaikių skolinių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;

70.3. trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai;

70.4. mokėtinos subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos;

70.5. mokėtinos sumos į biudžetus ir fondus;

70.6. mokėtinos socialinės išmokos;

70.7. mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla:

70.7.1. tiekėjams mokėtinos sumos;

70.7.2. su darbo santykiais susiję įsipareigojimai;

70.7.3. sukauptos mokėtinos sumos;

70.7.4. kiti trumpalaikiai įsipareigojimai.

71. Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai Centras prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Įsipareigojimai pagal planuojamus sandorius nepripažįstami finansiniais įsipareigojimais, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo (t.y. kol Centras neturi įsipareigojimo perduoti pinigus ar kitą finansinį turtą kitai šaliai arba pasikeisti finansinėmis priemonėmis su kita šalimi galimai sau nepalankiomis sąlygomis).

72. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai, išskyrus finansinius įsipareigojimus, kurie paskesnio įvertinimo metu įvertinami amortizuota savikaina ir kurių atsiradimo metu nebuvo gauta pinigų, yra vertinami įsigijimo savikaina. Su sandorių sudarymu susijusios išlaidos pripažįstamos pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai jos susidaro. Finansiniai įsipareigojimai, kurie paskesnio įvertinimo metu įvertinami amortizuota savikaina ir kurių atsiradimo metu nebuvo gauta pinigų, pirminio pripažinimo metu vertinami amortizuota savikaina.
73. Po pirminio pripažinimo finansiniai įsipareigojimai finansinėse ataskaitose yra rodomi:
- 73.1. finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, – tikrąja verte;
  - 73.2. kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai, jų einamųjų metų dalis, trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis, – amortizuota savikaina;
  - 73.3. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.
74. Finansinių įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, Centras neturi.
75. Centras nurašo iš apskaitos registru finansinį įsipareigojimą ar jo dalį tik tada, kai įsipareigojimas įvykdomas, yra panaikinamas ar nustoja galioti.

Finansavimo sumos

76. Finansavimo sumos – Centro iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų, užsienio valstybių ir organizacijų, kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti Centro nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti ir vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir Centro gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas Centro išlaidoms dengti ir kaip paramą gautą turtą.
77. Gautos ir gautinos finansavimo sumos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje kaip turtas ir kaip finansavimo sumos, jeigu jos atitinka šiuos kriterijus:
- 77.1. finansavimo sumų gavėjas užtikrina, kad tenkinamos finansavimo sumų davėjo jam nustatytos sąlygos finansavimo sumoms gauti;
  - 77.2. yra finansavimo sumų davėjo sprendimų ar kitų raštiškų įrodymų, kad finansavimo sumos bus suteiktos ir pinigai bus pervesti ar kitas turtas bus perduotas;
  - 77.3. finansavimo sumų dydis gali būti patikimai įvertintas.
78. Valstybės biudžeto asignavimai pripažįstami gautinomis finansavimo sumomis, tik teisės aktų nustatyta tvarka pateikus paraišką gauti finansavimo sumas, jei yra tenkinami punkte aukščiau nurodyti kriterijai.
79. Jei patiriamos sąnaudos, kurios bus finansuojamos iš numatytų finansavimo šaltinių, net kai finansavimo sumos dar nėra gautos ir paraiška joms nepateikta, bet yra tenkinami aukščiau pateikti finansavimo sumų pripažinimo kriterijai, pripažįstamos finansavimo pajamos ir sukauptos finansavimo pajamos, kurios parodomos finansinės būklės ataskaitoje prie sukauptų gautinų sumų.
80. Finansavimo sumos (gautinos arba gautos) yra skirstomos į:

80.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;

80.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms.

81. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti gali būti registruojamos nemokamai ar už simbolinę kainą, gavus ilgalaikį materialųjį ar nematerialųjį turtą, biologinį turtą ar atsargas arba gavus pinigus jiems įsigyti.

82. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms (negautoms pajamoms) kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis kitoms išlaidoms yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

83. Finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

84. Kitiems viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos yra nepriskiriamos sąnaudoms – tokiu atveju yra mažinamos gautos finansavimo sumos ir registruojamos perduotos finansavimo sumos.

85. Kitiems ne viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos registruojamos kaip Centro finansavimo sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

86. Centras, perduodamas finansavimo sumas ne viešojo sektoriaus subjektams, registruoja perduotas finansavimo sumas, šiais atvejais:

86.1. kai perduoda savo turtą, įsigytą iš finansavimo sumų, ne viešojo sektoriaus subjektams, kai dėl to registruojama kito viešojo sektoriaus subjekto investicija taikant nuosavybės metodą;

86.2. kai finansavimo sumos perduodamos per tarpininką, t. y. kai Centras perduoda savo turtą, įsigytą iš finansavimo sumų, ne viešojo sektoriaus subjektams, kurie finansuoja viešojo sektoriaus subjektus.

87. Kitiems viešojo arba ne viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos, už kurių panaudojimą finansavimo sumų gavėjas teisės aktų nustatyta tvarka turi atsiskaityti Centrai, registruojamos kaip išankstiniai apmokėjimai arba ateinančių laikotarpių sąnaudos.

88. Centras, gautas finansavimo sumas ar turtą iš kito viešojo sektoriaus subjekto per tarpininką, apskaitoje registruoja turtą ir gautas finansavimo sumas pagal pirminį finansavimo sumų šaltinį, kurį nurodo tarpininkas arba finansavimo sumų davėjas.

89. Centro finansinių ataskaitų rinkinyje finansavimo sumos parodomos pagal finansavimo šaltinį ir tikslinę paskirtį.

Pajamos

90. Centro pagrindinės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, gautos, vykdant ūkines operacijas, apimančias pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir jai pavestų programų vykdymą.

91. Centro nepagrindinės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, gautos, vykdant nepagrindinę veiklą.
92. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas.
93. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra padaromos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.
94. Kitos pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, kad bus gauta su sandoriu susijusi ekonominė nauda, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.
95. Finansavimo pajamos veiklos rezultatų ataskaitoje parodomos pagal finansavimo šaltinius ir pagal veiklos, kuriai priskiriamos pajamos, tipą (pagrindinė veikla, finansinė ir investicinė veikla arba kita veikla).
96. Pajamomis laikomas tik Centro gaunamos ekonominės naudos padidėjimas. Centro pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, nes tai nėra Centro gaunama ekonominė nauda. Kai centras yra atsakingas už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nėra Centro pajamos ir apskaitoje registruojamos kaip gautinos ir mokėtinos sumos.
97. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos viešosios, kitos paslaugos, parduodamas turtas ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.
98. Pajamos įvertinamos ir finansinėse ataskaitose rodomos tikraja verte.

Sąnaudos

99. Centro pagrindinės veiklos sąnaudoms priskiriamos sąnaudos, patirtos, vykdant ūkines operacijas, apimančias pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir jai pavestų programų vykdymą.
100. Centro kitos veiklos sąnaudoms priskiriamos sąnaudos, atsirandančios, vykdant nepagrindinę veiklą.
101. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos, vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.
102. Sąnaudomis pripažįstama tik ta ankstesniųjų ir ataskaitinio laikotarpių išlaidų dalis, kuri tenka per ataskaitinį laikotarpį uždirbtoms pajamoms ar prisiimtiems įsipareigojimams. Išlaidos, skirtos pajamoms uždirbti būsimaisiais laikotarpiais, apskaitoje registruojamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose kaip turtas ir pripažįstamos sąnaudomis būsimaisiais laikotarpiais.

103. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

104. Tais atvejais, kai Centro sąnaudas kompensuoja trečioji šalis, pripažintos sąnaudos sumažinamos kompensacijos suma.

105. Sąnaudos įvertinamos tikrąja verte. Kai atsiskaitymai atliekami grynaisiais pinigais arba jų ekvivalentais, sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma (neįskaitant į ją atgautino pridėtinės vertės mokesčio). Tais atvejais, kai numatytas atsiskaitymo laikotarpis ilgesnis nei 1 m. ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinų sumos, sąnaudų dydis įvertinamas, diskontuojant atsiskaitymo sumą.

106. Veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos sąnaudos parodomos, atsižvelgiant į jų pobūdį (t.y. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo ir pan. sąnaudos).

Finansinė nuoma (lizingas) ir veiklos nuoma

107. Nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma bus laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

108. Nuomos sandoriai grupuojami į veiklos nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) sandorius, atsižvelgiant į tai, kiek turto nuosavybės teikiamos naudos ir rizikos tenka nuomotojui ir kiek nuomininkui:

109. Nuoma yra laikoma finansine nuoma, jei iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi nauda ir didžioji dalis rizikos perduodama nuomininkui;

110. Nuoma yra laikoma veiklos nuoma, kai, perduodant turtą nuomininkui, didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui.

111. Finansinės nuomos atveju apskaitoje registruojamas įsigytas ilgalaikis materialusis turtas arba nematerialusis turtas. Jeigu nuomos sutartyje nurodytos palūkanos reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos arba nėra nurodytos, turto įsigijimo savikaina apskaičiuojama, diskontuojant visą sutartyje nurodytą įmokų sumą iki dabartinės vertės, taikant apskaičiuotų palūkanų normą sutarties sudarymo momentu. Turto įsigijimo savikaina lygi apskaičiuotai finansinio įsipareigojimo amortizuotai savikainai. Finansinės nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė (nematerialiojo turto atveju – amortizuojamoji vertė) paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką.

112. Turto, įsigyto pagal finansinės nuomos (lizingo) sandorius, apskaitai yra taikomi tie patys principai kaip ir principai, taikomi ilgalaikio materialiojo turto arba nematerialiojo turto apskaitai.

113. Finansinės nuomos atveju apskaitoje registruojamos finansinės nuomos įmokos yra padalijamos, išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (kompensuotinas

nuomos sumas, neapibrėžtus nuomos mokesčius ir pan., jei jie yra numatyti finansinės nuomos sutartyje). Palūkanos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms ir apskaitoje registruojamos kaupimo principu, t. y. registruojamos tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį apskaičiuojamos mokėtinos palūkanos.

114. Veiklos nuomos atveju nuomos įmokos pagal nuomos sutartį yra registruojamos apskaitoje kaip sąnaudos tolygiai (tiesiniu metodu) per nuomos laikotarpį ir priskiriamos pagrindinės veiklos sąnaudoms.

Sandoriai užsienio valiuta

115. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose. Atlikta tokių pajamų ir sąnaudų tarpusavio įskaita veiklos rezultatų ataskaitoje parodoma kaip perskaičiavimo dėl valiutos kursų pokyčių rezultatas.

116. Valiutos kurso ir valiutos keitimo kurso skirtumas, susidaręs, keičiant (perkant ar parduodant) valiutą, laikomas banko paslauga ir registruojamas kaip pagrindinės veiklos kitos sąnaudos.

117. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginių vienetų ir užsienio valiutos santykį.

Atidėjiniai

118. Atidėjiniai pripažįstami ir apskaitoje registruojami, kai atitinka visus šiuos pripažinimo kriterijus:

118.1. Centras turi įsipareigojimą (teisinę prievolę arba neatšaukiamąjį pasižadėjimą) dėl buvusio įvykio;

118.2. tikimybė, kad įsipareigojimą reikės padengti turto, yra didesnė už tikimybę, kad nereikės;

118.3. įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

119. Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

120. Atidėjiniais pripažįstami tik tie įsipareigojimai, kurie susiję su buvusiais įvykiais. Atidėjiniais nepripažįstami numatomi būsimi nuostoliai ar išlaidos, susiję su Centro būsima veikla.

121. Centras pripažįsta atidėjinio sumą, atsižvelgdama į labiausiai tikėtiną dabartiniam įsipareigojimui padengti reikalingą išlaidų sumą paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Atidėjinio sumos dydis nustatomas, remiantis panašios veiklos patirtimi, pasirašytais sutartimis, priimtais teisės aktais, ekspertų išvadomis, poataskaitiniais įvykiais ir pan.

122. Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną atidėjiniai peržiūrimi ir jų vertė koreguojama, atsižvelgiant į naujus įvykius ir aplinkybes. Jei paaiškėja, kad įsipareigojimų turtu dengti nereikės ar atidėjinio suma sumažėjo, atidėjiniai panaikinami arba sumažinami, mažinant finansinės būklės ataskaitos straipsnių „Ilgalaikiai atidėjiniai“ arba „Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai“ sumas.

123. Ilgalaikiai atidėjiniai diskontuojami iki dabartinės jų vertės. Taikoma diskonto norma, tiksliausiai parodanti dabartinės pinigų vertės ir įsipareigojimui būdingos rizikos rinkos įvertinimą.

124. Finansinėse ataskaitose atidėjiniai yra rodomi:

124.1. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai – labiausiai tikėtina įsipareigojimui padengti reikalingų išlaidų suma;

124.2. ilgalaikiai atidėjiniai – amortizuota savikaina (diskontuota labiausiai tikėtina įsipareigojimui padengti reikalingų išlaidų suma).

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

125. Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose.

126. Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje. Informacija apie juos yra pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė yra labai maža, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui padengti arba kad neapibrėžtasis turtas duos Centrai ekonominės naudos, informacija aiškinamajame rašte nėra pateikiama.

127. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

Poataskaitiniai įvykiai

128. Poataskaitinis įvykis – įvykis per laikotarpį nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo dienos.

129. Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Centro finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (t. y. turi įtakos Centro finansinei padėčiai ar veiklos rezultatams balanso data), yra koreguojantieji poataskaitiniai įvykiai. Atsižvelgiant į jų įtakos parengtoms finansinėms ataskaitoms reikšmę, koreguojantieji poataskaitiniai įvykiai yra rodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose.

130. Poataskaitiniai įvykiai, kurie nesuteikia papildomos informacijos apie Centro finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (t. y. šie įvykiai parodo sąlygas, atsiradusias po paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos), yra nekoreguojantieji poataskaitiniai įvykiai. Nekoreguojantieji poataskaitiniai įvykiai aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

Apskaitos politikos keitimas

131. Centras pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia, kad būtų galima nustatyti Centro finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų keitimosi tendencijas.

132. Centras pasirenka ir taiko apskaitos politiką, remdamasi nuostatomis, pateiktomis VSAFAS 1 „Finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas“.

133. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.

134. Centro apskaitos politika gali būti keičiama:

134.1. dėl VSAFAS nuostatų pakeitimo;

134.2. jei to reikalauja kiti teisės aktai.

135. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas, taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

136. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitoje apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais laikotarpiais, rodoma straipsnyje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nėra koreguojama.

137. Apskaitos politika gali būti keičiama tik nuo ataskaitinio laikotarpio pradžios, nes informacija už visą ataskaitinį laikotarpį turi būti parodoma, taikant vienodą apskaitos politiką panašaus pobūdžio ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams.

Apskaitinių įverčių keitimas

138. Apskaitinis įvertis – remiantis prielaidomis, atsižvelgiant į dabartinę turto ir įsipareigojimų vertę ir tikėtiną naudą ar įsipareigojimus, nustatomas apytikslis dydis, naudojamas turto ir įsipareigojimų vertei nustatyti.

139. Apskaitiniai įverčiai naudojami, kai turto ar įsipareigojimų vertės negali būti tiksliai apskaičiuotos, o tik įvertintos.

140. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi, atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

141. Apskaitinio įverčio keitimas nesusijęs su ankstesniais laikotarpiais ir nėra apskaitos klaidos taisymas, todėl buhalterinėje apskaitoje registruojamas tą ataskaitinį laikotarpį, kurį keitimas buvo atliktas, o finansinėse ataskaitose parodomas, taikant perspektyvinį būdą.

142. Finansinių ataskaitų elemento vertės pokytis, atsiradęs dėl apskaitinio įverčio pokyčio, turi būti parodytas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo parodyta prieš tai buvusi šio ataskaitos elemento vertė. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

Apskaitos klaidų taisymas

143. Apskaitos klaida – klaida, kuri atsiranda dėl neteisingo skaičiavimo, netinkamo apskaitos metodo taikymo, neteisingo ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio registravimo ar dėl apsirikimo.

144. Esminė apskaitos klaida – einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu išaiškėjusi klaida, dėl kurios praėjusio ar kelių praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos negali būti laikomos iš esmės patikimomis.

145. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška yra didesnė nei 0,25 procento turto vertės.

146. Einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Ir esminės, ir neesminės klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose.

147. Klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

147.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

147.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

P01. Apskaitos politika ir apskaitinių įverčių keitimas, klaidų taisymas.

Per ataskaitinį laikotarpį esminių klaidų nebuvo. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V-1428 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1291 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių institucijų buhalterinės apskaitos vadovo patvirtinimo“ pakeitimo“ keitėsi biologinio turto apskaitos politika. Kita Centro apskaitos politika per ataskaitinį laikotarpį nesikeitė. Apskaitiniai įverčiai poveikio neturėjo ataskaitinio laikotarpio finansinėms ataskaitoms ir veiklos rezultatui.

P02. Informacija apie segmentus.

Centras vykdo veiklą, priskiriamą pirminiam segmentui „Švietimas“. Per ataskaitinį laikotarpį pagrindinės veiklos nedidelė sąnaudų dalis priklausė ir kitam veiklos segmentui „Poilsis, kultūra ir religija“. Turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai prie pirminių veiklos segmentų priskiriami pagal tai, kokioms valstybės funkcijoms vykdyti skiriami ir naudojami išteklių.

Per finansinius metus 1 proc. visos Centro vykdytos veiklos sudarė veikla, priskirta segmentui „Poilsis, kultūra ir religija“. Šiam segmentui buvo skirtos piniginės lėšos: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 690,00 Eur Valstybės biudžeto lėšų ir Valstybės švietimo strategijos 44 269,47 Eur lėšų.

Ataskaitinio laikotarpio pinigų srautai „Pinigų srautų ataskaitoje“ yra sugrupuoti į pinigų srautus iš pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklos. Visi mokėjimai atlikti Valstybės išdui pateikus paraišką priskirti netiesioginiams pinigų srautams, o išmokos, pervestos lėšos ir įplaukos per banko sąskaitas priskirti tiesioginiams pinigų srautams. Prie pagrindinės veiklos įplaukų priskirtos finansavimo sumos kitoms išlaidoms ir atsargoms įsigyti.

Pagrindinės veiklos pinigų srautų įplaukas sudaro: finansavimo sumos, gautos iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir kitų šaltinių, įplaukos už suteiktas paslaugas iš pirkėjų ir už suteiktas paslaugas iš valstybės biudžeto.

Pinigų srautų kitas įplaukas (172 118,04 Eur) sudaro: gautas avansas už seminarus, įmokėtas metinis būrelių mokestis, kiti išankstiniai apmokėjimai už paslaugas; žemės nuomos mokesčio kompensavimas; tiekėjų avanso grąžinimas; Projekto partnerių ES projekto PR8 nepanaudoto avanso grąžinimas (119 824,19 Eur); ne VSS grąžintos finansavimo sumos, nepanaudotos Neformaliojo vaikų švietimo projektams vykdyti; kitos gautos sumos už parduotą metalo laužą ir grąžintos permokos tiekėjams.

Pagrindinės veiklos pervestas lėšas (11 095 517,02 Eur) sudaro:

- ✓ pervestos pajamų įmokos į išdą – 89 103,83 Eur;
- ✓ pervestos pajamos už vaikų poilsio kelialapius į išdą – 464 902,48 Eur;
- ✓ pervesti nuompinigiai į išdą – 37 641,71 Eur;
- ✓ gražintos į išdą nepanaudotos pajamų įmokų lėšos – 1 496,71 Eur;
- ✓ gražintas į išdą nepanaudotas Valstybės biudžeto finansavimas – 29 836,58 Eur;
- ✓ perduotas projekto PR8 ES finansavimas Lietuvos savivaldybėms – 10 428 652,67 Eur;
- ✓ pervestos sumos už perduotą turtą – 90,79 Eur;
- ✓ sumokėtas PVM mokestis ir atvirkštinis PVM mokestis – 41 962,89 Eur;
- ✓ pervestos rinkliavos už šiukšles, automobilių stovėjimą, vietinę reklamą ir mokestis už žemės nuomą – 1 829,36 Eur.

Centro Pinigų srautų ataskaitoje išmokos pateikiamos pagal visus privalomus straipsnius. Finansavimo sumos gautos, gražintos arba perduotos viešojo ir ne viešojo sektoriaus subjektams ilgalaikiam turtui įsigyti yra priskirtos finansinės veiklos pinigų srautams, ilgalaikio turto įsigijimas – investicinės veiklos pinigų srautams.

P03. Nematerialusis turtas.

Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas finansinėse ataskaitose yra parodytas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras įsigijo nematerialaus turto iš viso už 24 162,48 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras, asignavimo valdytojui leidus pagal ŠMSM raštą Nr. SR-4891, nurašė ilgalaikį nematerialųjį turtą, kurio įsigijimo vertė – 1 447,40 Eur, be likutinės vertės.

Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotas nematerialaus turto nusidėvėjimas – 320 139,30 Eur. Visiškai amortizuoto nematerialiojo turto vis dar naudojamo veikloje, įsigijimo vertė yra 26 219,64 Eur. Į šią vertę įeina kompiuterių operacinės sistemos, programinės įrangos licencijos ir buhalterinės apskaitos programos.

Centras neturi neriboto naudingo tarnavimo laiko ir užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantiją nematerialiojo turto. Nematerialiojo turto, kurio kontrolę riboja teisės aktai, Centras neturi. Naujo ar nebenaudojamo nematerialiojo turto, įsigyto perduoti, Centras neturi.

Plėtros ir tyrimų išlaidų, pripažintų sąnaudomis per ataskaitinį laikotarpį, Centras neturėjo.

P04. Ilgalaikis materialusis turtas.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje materialiojo ilgalaikio turto balansinė vertė 2 603 663,66 Eur. Pirminio pripažinimo metu ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kultūros vertybes, finansinėje atskaitomybėje parodytas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras įsigijo už 10 962,71 Eur sumą ilgalaikio turto.

Per ataskaitinį laikotarpį atliktų esminio ilgalaikio turto pagerinimo darbų vertė – 179 999,99 Eur, šia suma buvo padidinta pastatų vertė: tarnybinio pastato, adresu Žirmūnų g. 1B, Vilniaus m., Inv. Nr. 101001, vertė padidinta 169 923,87 Eur; pastato-poilsio namų Palangoje, Inv. Nr. 1209601, vertė padidinta 10 076,12 Eur suma.

Per ataskaitinį laikotarpį neatlygintinai gauto ilgalaikio turto, patikėjimo teise, įsigijimo vertė yra 17 802,55 Eur, o likutinė vertė – 5 474,92 Eur.

Materialaus ilgalaikio turto nusidėvėjimas per ataskaitinį laikotarpį yra 122 199,82 Eur. Centro nedėvimą turtą sudaro bibliotekų fondai, kuriems neskaičiuojamas nusidėvėjimas vadovaujantis Centro apskaitos politika.

Centro kitą ilgalaikį turtą sudaro: sportui skirtas inventorių, stiklo vitražai, pianinas ir kariška palapinė.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras, asignavimo valdytojui leidus pagal ŠMSM raštą Nr. SR-4891, nurašė ilgalaikį materialųjį turtą, kurio įsigijimo vertė – 6 846,09 Eur, be likutinės vertės.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras perdavė VĮ Turto bankui turtą, kurio įsigijimo vertė 77 653,68 Eur, o likutinė vertė – 4 625,25 Eur.

2020 m. rugsėjo mėn. Centras dėl patirtos turtinės žalos kreipėsi į Kėdainių rajono policijos komisariatą, buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas. Visiškai nudėvėtam ilgalaikiam turtui įvertintas žalos dydis yra 1 600,00 Eur. Sugadintas ilgalaikis turtas per spalio mėn. buvo suremontuotas, todėl apskaitoje buvo registruojama „Išieškotina suma už padarytą žalą“ ir „Sukauptos sąnaudos“.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo pripažintas Broniaus Oškinio aviacijos akademijos nebaigtos statybos, esančios Kėdainiuose, nuvertėjimas, kadangi per 2020 metus nebaigti turto įteisinimo darbai, ir juos Centras planuoja pabaigti per ateinančius finansinius metus. Dėl anksčiau minėtų priežasčių nebaigta statyba nuvertinta 364,04 Eur suma, ir jos atsiperkamoji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra 35 677,22 Eur.

Visiškai nudėvėto, tačiau vis dar naudojamo Centro veikloje ilgalaikio turto įsigijimo savikaina 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 839 366,50 Eur:

- ✓ Kiti statiniai – 55 811,81 Eur;
- ✓ Infrastruktūros statiniai – 18 417,48 Eur;
- ✓ Gamybos mašinos ir įrenginiai – 3 225,21 Eur;
- ✓ Mašinos ir įrengimai – 59 541,74 Eur;
- ✓ Transporto priemonės – 304 706,45 Eur;
- ✓ Baldai – 19 184,55 Eur;
- ✓ Kompiuterinė technika – 194 349,08 Eur;
- ✓ Biuro įranga – 126 691,87 Eur.
- ✓ Kitas ilgalaikis turtas – 57 438,31 Eur.

Centras turi ilgalaikio turto, apskaitomo nebalansinėse sąskaitose, kuris yra gautas pagal

panaudos sutartis, šio turto vertė – 7 104 732,73 Eur.

Centro apskaitomas turtas nebalansinėse sąskaitose, pagal nuomos sutartis – 3 946,00 Eur.

P05. Ilgalaikis finansinis turtas.

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje Centras ilgalaikio finansinio turto neturėjo.

P06. Turtas, atsirandantis iš nuomos, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų turto perdavimo sutarčių.

Centro gautinos pagrindinės nuomos įmokos pagal laikotarpius pateiktos lentelėje Nr. 1.

Būsimosios pagrindinės nuomos įmokos, numatomos gauti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis, pagal laikotarpius

Lentelė Nr. 1

Laikotarpis	Gautinos pagrindinės nuomos įmokos paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, Eur
1	2
Per vienus metus	21 555,12
Nuo vienu iki penkerių metų	27 476,55
Po penkerių metų	1 396,80
Iš viso	50 428,47

P07. Biologinis turtas.

Ataskaitinį laikotarpio pabaigoje Centro biologinį turtą sudarė:

- ✓ gyvūnai – 1 862,10 Eur;
- ✓ daugiamečiai sodiniai – 3 809,70 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį biologinio turto prieauglis nebuvo pripažintas. Vadovaujantis Centro biologinio turto tvarka, prieauglis apskaitoje registruojamas tikrąja verte arba įsigijimo ar pasigaminimo savikaina. Jei tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, biologinis turtas apskaitoje registruojamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro patvirtintomis ne senesnėmis nei praeitų finansinių metų normatyvinėmis kainomis.

P08. Atsargos.

Atsargų likutis, palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, sumažėjo 42 proc. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atsargų balansinė vertė – 92 623,88 Eur, iš jų: medžiagos ir žaliavos – 23 832,98 Eur; medžiagos programoms vykdyti – 50 047,24 Eur; kuras ir degalai – 1 322,15 Eur; atsarginės dalys – 950,51 Eur; pašarai – 0,00 Eur; kietasis kuras – 575,32 Eur; ūkinis inventorių, skirtas 2020 m. Tarptautinei fizikos olimpiadai parengti – 15 768,98 Eur; kitos medžiagos, įsigytos dėl COVID-19 plitimo – 126,70 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį užpajamuota atsargų 318 540,38 Eur, iš jų: įsigyta įstaigos veiklai – 317 839,59 Eur; gauta neatlygintinai 610,00 Eur; užpajamuotas metalo laužas – 90,79 Eur, su nuvertėjimu.

Per ataskaitinį laikotarpį nurašyta atsargų 350 107,07 Eur, iš jų: nurašyta atsargų dėl jų sunaudojimo įstaigos veikloje – 350 016,28 Eur; parduotas metalo laužas – 90,79 Eur su nuvertėjimo nurašymu; gražintos pardavėjui nekokybiškos prekės – 0,00 Eur.

Inventorizacijos metu buvo nuvertintas 29 031,38 Eur suma trumpalaikis turtas.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras perdavė kitam VSS patikėjimo teise valdomas metodines priemones, kurių vertė 6 792,43 Eur.

P09. Išankstiniai apmokėjimai.

Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams 2020 m. gruodžio 31 d. sudaro 1 820,04 Eur.

Išankstiniai apmokėjimai už prekes ir paslaugas bus užskaityti per 2021 m. tiekėjams pateikus PVM sąskaitas ir pristačius užsakytas prekes.

Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimą sudaro: VšĮ Lietuvos turizmo plėtros agentūrai (LJTC) pripažintas nuvertėjimas bankrutavus įmonei – 68,35 Eur, ir 2017 m. pripažintas išankstinio apmokėjimo nuvertėjimas įmonei – 287,85 Eur pagal Kauno apygardos teismo iškeltą tiekėjui bankroto bylą.

Išankstinius apmokėjimus reikšmingai padidino nuo 2016 m. balandžio mėn. pradėtas vykdyti Europos Sąjungos lėšomis finansuojamas projektas pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicinių veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ įgyvendinimo priemonę 09.2.2-ESFA-V-729 „Neformaliojo vaikų švietimo įvairovės ir prieinamumo didinimas“. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Lietuvos savivaldybėms neformaliojo švietimo veiklai vykdyti buvo pervestas 8 073 561,29 Eur avansas. Palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, išankstiniai apmokėjimai sumažėjo apie 10 proc. Išankstiniai apmokėjimai kitiems viešojo sektoriaus subjektams bus užskaityti patvirtinus Centro mokėjimo paraišką pateiktą Europos socialinio fondo agentūrai.

Kitas ateinančių laikotarpių sąnaudas sudaro: Centro sporto renginių dalyvio mokestis užsienio valstybėse, perkeltas į ateinančius metus dėl koronaviruso pandemijos – 14 853,79 Eur; ir Centro pagrindinės veiklos ateinančių laikotarpių sąnaudos (draudimas, prenumerata, internetinio puslapio išlaikymas, metinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą ir pan.) – 1 940,82 Eur.

P10. Gautinos sumos.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje per vienus metus gautinų sumų likutis Finansinės būklės ataskaitoje yra 1 199 237,02 Eur.

Gautinas sumas sudaro Centro nuomininkų skola pagal išrašytas sąskaitas už gruodžio mėnesio nuomą – 8 706,36 Eur. Kitas gautinas sumas sudaro Centro išrašytos sąskaitos paslaugų pirkėjams už seminarus, edukacines ekskursijas ir būrelio mokestis – 1 495,67 Eur.

Kitos Centro gautinos sumos tęsiasi nuo Centro reorganizavimo datos neatsiskaičius

reorganizuotų Centrų pirkėjams už nakvynę pagal pateiktas sąskaitas faktūras – 2 581,67 Eur. Gautinų sumų nuvertėjimas už suteiktas paslaugas yra 2 581,67 Eur, šis nuvertėjimas susidarė bankrutavus JNN paslaugos gavėjui.

Per ataskaitinį laikotarpį sukauptos gautinos sumos yra 1 179 883,99 Eur, iš jų: sukauptos gautinos sumos iš išdo už pervestas pajamas – 129 356,76 Eur; už gruodžio mėnesio ryšio paslaugas – 469,27 Eur; už neapmokėto kuro sąnaudas – 32,65 Eur; sukauptos finansavimo pajamos už gautas komunalines paslaugas – 8 774,35 Eur; sukauptos finansavimo pajamos už komandiruočių sąnaudas – 0,00 Eur; sukauptos finansavimo pajamos už pastatų apsaugą ir valymo paslaugas – 11 797,58 Eur; sukauptos finansavimo pajamos už kompiuterinių programų aptarnavimo paslaugas – 242,00 Eur; kitos sukauptos finansavimo pajamos – 0,01 Eur; sukauptos finansavimo pajamos, skirtos žalai atlyginti – 47,86 Eur; sukauptos finansavimo pajamos už gautas Europos Sąjungos olimpiadų organizavimo paslaugas, finansuojamas iš ES projekto PR11 – 540,85 Eur; sukauptos finansavimo pajamos už gruodžio mėn. priskaičiuotą atlyginimą – 1 340,37 Eur; sukauptas atostogų rezervas iš biudžeto lėšų – 239 348,73 Eur; sukauptos finansavimo pajamos už gruodžio mėn. priskaičiuotą atlyginimą iš ES projekto lėšų – 14,56 Eur; sukauptas atostogų rezervas iš ES projekto lėšų – 38 222,50 Eur; sukauptos finansavimo pajamos pagal paslaugų sutartis – 54,00 Eur; kitos sukauptos gautinos sumos, pripažintos pagal Lietuvos savivaldybių pateiktas finansavimo pajamų pažymas – 749 287,13 Eur; kitos projektų sukauptos finansavimo pajamos – 2,56 Eur; sukauptos pajamos už gruodžio mėn. turto nuomą, išrašius sąskaitą per ateinančius metus – 352,81 Eur.

Kitas gautinas sumas sudaro 9 295,72 Eur: Centro nuomininkų skola pagal išrašytas sąskaitas už gruodžio mėnesio komunalinių išlaidų kompensavimą – 4 009,77 Eur; darbuotojų skola už mobilųjų ryši – 0,81 Eur; gautinos sumos už ES projekto Kultūros paso permoką – 12,00 Eur; kitos gautinos sumos iš tiekėjų – 3 458,55 Eur; gautinos sumos iš VMI – 671,42 Eur; permoka mokesčių nuo darbo užmokesčio – 1,74 Eur; savivaldybių nepanaudota ES lėšomis finansuojamo Neformaliojo vaikų švietimo krepšelio suma, gražinta per 2020 m. – 1 141,43 Eur.

2020 m. rugsėjo mėn. Centras dėl patirtos turtinės žalos apskaitoje užregistravo išieškotiną sumą už padarytą žalą – 1 750,00 Eur. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje gavus raštą dėl ikiteisminio tyrimo sustabdymo ir įvertinus, kad tikimybė išieškoti gautinas sumas už padarytą žalą yra labai nedidelė, išieškotina suma 1 750,00 Eur buvo nuvertinta 100 proc.

Inventorizacijos metu buvo nuvertinta gautina skola 144,72 Eur už komunalinių išlaidų kompensavimą, mirus paslaugų gavėjui.

Centro kitas gautinas sumas sudaro LJTC išieškotinos sumos 6 121,41 Eur už padarytą žalą, išieškotina žala ir šių sumų nuvertėjimas – 6 121,41 Eur.

P11. Pinigai ir pinigų ekvivalentai.

Piniginiai likučiai iš įstaigos kasos iki 2020 m. gruodžio 31 d. buvo įnešti į banko sąskaitą.

Piniginių lėšų likučiai Centro banko sąskaitose 2020-12-31 dieną sudaro 3 813 476,85 Eur:

- ✓ biudžetinių lėšų sąskaitoje (LT45 7044 0600 0807 1046) – 0,00 Eur;
- ✓ pajamų įmokų surenkamoji banko sąskaitoje (LT76 7044 0600 0102 9937) – 731,00 Eur;
- ✓ nuomos įmokų surenkamoji banko sąskaitoje (LT02 7044 0600 0102 9911) – 4 154,64 Eur;
- ✓ Vasaros stovyklų pajamų įmokos banko sąskaitoje (LT79 7044 0600 0832 3119) – 0,00 Eur;
- ✓ Vasaros stovyklų pajamų įmokos Paysera LT banke (LT48 3500 0100 0747 1661) – 0,00 Eur;
- ✓ biudžetinių lėšų (nuomininkų avansas už komunalines paslaugas) sąskaitoje (LT32 7044 0600 0102 9953) – 22,94 Eur;
- ✓ pavedimų sąskaitoje (LT92 7044 0600 0102 9940) – 40 803,76 Eur;
- ✓ Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos projekto vykdymui skirtos lėšos (LT63 7044 0600 0483 6936) – 0,00 Eur;
- ✓ GLOBE programai vykdyti skirtos lėšos (LT39 7044 0600 0477 8683) – 0,00 Eur;
- ✓ Tarptautinės fizikos olimpiados dalyvio mokestis (LT56 7044 0600 0831 8974) – 0,00 Eur;
- ✓ ESF paramos sąskaitose:
  - LT62 7044 0600 0791 3794 (ESFA NVŠ) – 730 985,71 Eur;
  - LT60 4010 0510 0543 5390 (ESFA NVŠ, Luminor Bank AS) – 3 000 084,40 Eur;
  - LT82 7044 0600 0789 9175 (CPVA „PASAKA“) – 0,00 Eur;
  - LT45 7044 0600 0495 9965 (ESFA PR11) – 4 705,73 Eur;
  - LT30 7044 0901 0089 7356 (ESFA PR12) – 31 988,67 Eur.

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje mokėjimo kortelėse liko nepanaudotas 5,00 Eur nuomos įmokų likutis, o ataskaitinio laikotarpio pabaigoje mokėjimo kortelėse likučio nebuvo.

2020 m. pradžioje ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšų kasoje ir/ar mokėjimo kortelėse nebuvo. Centro vykdomų projektų lėšos yra saugomos banke.

P12. Finansavimo sumos.

Finansavimo sumos finansinėse ataskaitose parodytos pagal lėšų šaltinį ir tikslinę paskirtį. Finansavimo sumų pokytis per ataskaitinį laikotarpį yra pateiktas pagal nustatytus reikalavimus. Finansavimo sumas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 14 967 981,01 Eur sudarė finansavimo sumos iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų ir kitų šaltinių. Palyginti su praeitu ataskaitiniu laikotarpiu, finansavimo sumos padidėjo apie 15 proc.

Centras per ataskaitinį laikotarpį gavo finansavimo sumas pagal šiuos lėšų šaltinius:

- ✓ Valstybės biudžeto lėšų gauta iš išdo – 2 443 399,95 Eur (FI-02 įvykdymo ataskaitoje panaudota asignavimų suma – 2 443 399,95 Eur);
- ✓ Valstybės biudžeto švietimo strategijos įgyvendinimo priemonėms – 1 212 185,56 Eur (FI-02 panaudota asignavimų suma – 1 212 185,56 Eur);

- ✓ Centralizuotoms priemonėms skirta iš išdo – 216 666,13 Eur (FI-02 panaudota asignavimų suma – 216 666,13 Eur);
- ✓ Centro pastatų renovacijai ir modernizavimui – 179 999,99 Eur (FI-02 panaudota asignavimų suma – 179 999,99 Eur);
- ✓ Europos Sąjungos projekto 09.2.2-ESFA-V-729 „Neformaliojo vaikų švietimo įvairovės ir prieinamumo didinimo“ vykdymui gauta – 14 844 883,83 Eur;
- ✓ Europos Sąjungos projekto „Mokinių gebėjimų atskleidimo ir jų ugdymo sistemos plėtra“ Nr. 09.2.2-ESFA-V-707-04-0001 vykdymui gauta – 360 000,00 Eur;
- ✓ Europos Sąjungos projekto „Kokybiškų karjeros paslaugų teikimas realioje ir virtualioje aplinkoje“ Nr. 09.4.1-ESFA-V-735-02-0001 vykdymui gauta – 40 000,00 Eur;
- ✓ tarptautinių partnerių finansavimas Japonijos kultūros pažinimui – 1 232,00 Eur;
- ✓ Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos skyrė 690,00 Eur Valstybės biudžeto lėšų.

Per ataskaitinį laikotarpį Centro perdavė kitam VSS trumpalaikį turtą su valstybės biudžeto finansavimu – 6 792,43 Eur. Taip pat per ataskaitinį laikotarpį Centras perdavė ilgalaikį turtą kitam VSS su likutine finansavimo suma – 4 590,13 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras grąžino į išdą nepanaudotas 25 536,72 Eur lėšas su finansavimo šaltiniu, taip pat grąžino nepanaudotą 2019 metais skirtą Valstybės švietimo strategijos lėšų finansavimą – 4 299,86 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo pripažinta Valstybės biudžeto grąžinta suma 150,00 Eur už trumpalaikio turto, esančio nebalansinėje sąskaitoje, žalą, tai pačiai sumai buvo atstatytas biudžetinio finansavimo panaudojimas (žr. pastabą Nr. P10). Centrai gavus raštą dėl ikiteisminio tyrimo sustabdymo buvo nuvertinta gautina suma už padarytą žalą ir pripažintos finansavimo sąnaudos grąžintinai sumai.

Privačios įmonės Centro renginius ir olimpiadas parėmė pinigais – 2 466,59 Eur suma. Centro veikla buvo paremta iš privačių įmonių trumpalaikiu turtu – 551,21 Eur, o iš VSS įstaigų Centras gavo trumpalaikio turto – 58,79 Eur ir ilgalaikio turto – 5 474,92 Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį Agentūrai patvirtinus ES projekto PR8 paraišką, Centras pripažino perduotą ES finansavimą Lietuvos savivaldybėms – 11 228 265,30 Eur suma.

Finansavimo sumų sumažėjimas dėl jų panaudojimo savo veiklai 6 082 906,64 Eur. Finansavimo sumų sumažėjimo dėl jų perdavimo ne VSS per ataskaitinį laikotarpį nebuvo.

Finansavimo sumų pergrupavimą sudaro finansavimo sumų paskirties keitimas pagal lėšų šaltinius.

P13. Finansiniai įsipareigojimai.

Per ataskaitinį laikotarpį finansinių įsipareigojimų Centras neturėjo.

P14. Įsipareigojimai, atsirandantys iš nuomos, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų turto

perdavimo sutarčių.

Per ataskaitinį laikotarpį įsipareigojimų atsirandančių iš nuomos, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų turto perdavimo sutarčių Centras neturėjo.

P15. Atidėjiniai.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras turėjo trumpalaikių atidėjinių: įsipareigojimų, atsiradusių dėl Lietuvos Broniaus Oškinio vaikų aviacijos mokyklos reorganizavimo – 4 902,39 Eur, ir ilgalaikių atidėjinių, pripažintų kaip einamųjų metų dalis – 1 749,00 Eur. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Centras pripažino ilgalaikį atidėjinių 3 500,00 Eur suma.

Nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. Centrai įstatymo nustatyta tvarka atsirado prievolė (4 902,39 Eur) išmokėti ilgalaikio nedarbo išmoką atleistiems reorganizuotos įstaigos darbuotojams.

P16. Suteiktos garantijos dėl paskolų.

Centras neturi suteiktų garantijų dėl paskolų.

P17. Trumpalaikės mokėtinos sumos.

Centro mokėtina suma 2020 m. gruodžio 31 d. yra 1 074 370,33 Eur. Centro įsipareigojimams tiekėjams sudaro: planiniai mokėjimai tiekėjams už gruodžio mėn. pastatų išlaikymą ir komunalines paslaugas – 22 067,06 Eur; mokėtinos sumos tiekėjams už TFO organizavimo paslaugas – 540,85 Eur; mokėtinos sumos tiekėjams už kitas gruodžio mėn. atliktas paslaugas ir/ar pristatytas prekes – 833,36 Eur.

Įsiskolinimas tiekėjams žymiai sumažėjo dėl Kultūros pasui skirto ES projekto PR8 finansavimo panaudojimo per 2019 m. Per ataskaitinį laikotarpį Kultūros pasas buvo remtas iš Valstybės biudžeto lėšų, ir veiklos įvykdymas priklausė nuo biudžetinių metų datos.

Kreditinis įsiskolinimas už gruodžio mėnesio komunalines paslaugas buvo apmokėtas per 2021 m. sausio mėnesį. Kiti įsiskolinimai už gruodžio mėnesį gautas paslaugas ir priskaičiuotus mokesčius buvo padengti nepradelsus numatytų terminų.

Centro įsipareigojimą, susijusį su darbo santykiais, sudaro 54,00 Eur mokėtina suma fiziniams asmenimis pagal paslaugų sutartis, perskaičiavus gyventojų pajamų mokestį. Centro įsipareigojimas, susijęs su priskaičiuotais mokesčiais nuo gruodžio mėn. darbo užmokesčio, yra 1 354,93 Eur.

Centro sukauptos mokėtinos sumos – 1 045 245,24 Eur ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

- ✓ sukauptos atostoginių sumos – 285 603,44 Eur;
- ✓ sukauptos valstybinio socialinio draudimo įmokų sumos – 4 233,26 Eur;
- ✓ kitos sukauptos mokėtinos sumos, pripažintos pagal Lietuvos savivaldybių pateiktas pažymas apie turimus ES projekto PR8 įsipareigojimus – 749 287,13 Eur;
- ✓ sukauptos mokėtinos sumos į valstybės biudžetą už trūkumus (perimta iš LJTC) – 6 121,41 Eur.

Ataskaitinio laikotarpio kiti trumpalaikiai įsipareigojimai – 4 274,89 Eur.

P18. Grynasis turtas.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje grynojo turto likutis – 184 088,46 Eur. Ataskaitinio laikotarpio deficitas – 4 211,29 Eur. Ataskaitinio laikotarpio deficitas susidarė dėl sumažėjusių nuomos įmokų, kurių lėmė per pandemijos laikotarpį taikytas LR Vyriausybės 2020 m. gegužės 6 d. Nutarimu Nr. 453 nustatytas nuomos įmokų mažinimas. Kitos veiklos pajamų sumažėjimui įtakos turėjo ir perduota VĮ Turto bankui nuomojamo turto dalis.

Per finansinius metus surinktomis nuomos pajamų lėšomis buvo paremta Vaikų poilsio veiklos pradžia ir išlaikomi Vaikų poilsio darbuotojai iki stovykloms uždirus pajamas.

P21. Kitos pagrindinės veiklos pajamos ir kitos pajamos.

Praėjusį ataskaitinį laikotarpį likviduojamos VšĮ „Vaikų poilsis“ dvi stovyklos buvo perduotos patikėjimo teise Centrai. Ataskaitinį laikotarpį Centras panaudojo turimą nekilnojamąjį turtą, vykdamas neformaliojo švietimo programas, ir surinko viršplanines pajamų įmokas. 2020 metais pajamų įmokų planas buvo viršytas 9 648,02 Eur. Per ataskaitinį laikotarpį į valstybės biudžetą pervesta 591 648,02 Eur gautų pajamų.

Ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos pajamas sudaro: surinktos lėšos iš būrelių veiklos, kvalifikacijos kėlimo seminarų, neakivaizdinės mokyklos – 89 198,00 Eur; ir surinktos pajamos iš neformaliojo švietimo programos, vykdytos vaikų poilsio stovyklose – 464 902,48 Eur. Kitos veiklos pajamas sudaro apskaičiuotos pajamos už turto nuomą – 28 292,28 Eur.

P22. Pagrindinės veiklos sąnaudos.

Pagrindinės veiklos sąnaudos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 5 714 777,17 Eur. Informacija apie pagrindinės veiklos sąnaudas Veiklos rezultatų ataskaitose yra išskleista pagal visus privalomus straipsnius.

Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas sudaro darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos etatų sąrašė nurodytiems darbuotojams ir ES projektuose įdarbintiems darbuotojams pagal darbo sutartis. Asmenų, kurie teikė paslaugas ir atliko darbus pagal kitas nei darbo sutartis, savo ekonomine prasme atitinkančias darbo santykių esmę, per ataskaitinį laikotarpį Centras neturėjo.

Ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos, palyginti su tuo pačiu praėjusiu laikotarpiu, padidėjo apie 30 proc. Nusidėvėjimo sąnaudų padidėjimą lėmė patikėjimo teise gautas 2019 m. nekilnojamasis turtas su likutine verte.

Atleistiems Lietuvos Broniaus Oškinio vaikų aviacijos mokyklos darbuotojams dėl įstaigos reorganizacijos buvo priskaičiuotos išėtinės išmokos įstatymų nustatyta tvarka, ir tai lėmė socialinių išmokų sąnaudų didėjimą.

Pagrindinės veiklos kitų paslaugų, komandiruočių ir sportinės įrangos nuomos sąnaudų žymų sumažėjimą lėmė dėl Lietuvos Respublikoje paskelbto karantino nutraukta ir nukelta Centro vykdoma veikla.

Prie pagrindinės veiklos kitų sąnaudų priskirtos banko paslaugų sąnaudos, žalos atlyginimas ne darbuotojams, sąnaudos už kitas rinkliavas, nario mokestis.

Centras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rekomendacija tinkamai suorganizuoti švietimo įstaigos veiklą karantino laikotarpiu ir įtraukti darbuotojus į kitas reikalingas įstaigos veiklas, per ataskaitinį laikotarpį atliko turimų pastatų einamąjį remontą. Pandemijos metu dalinai ūkinės veiklos perorientavimas lėmė žymų pagrindinės veiklos remonto sąnaudų padidėjimą.

P23. Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos.

Per ataskaitinį laikotarpį Centras patyrė finansinės ir investicinės veiklos išlaidas: 1,92 Eur dėl priskaičiuotų delspinigių ir 404,03 Eur dėl neigiamo valiutos kurso.

P24. Finansinės rizikos valdymas.

Informacija apie įsipareigojimų dalį nacionaline ir užsienio valiuta pateikta lentelėje Nr. 2. Ataskaitinio laikotarpio turimi Centro įsipareigojimai aprašyti pastabose P13 ir P17.

Informacija apie įsipareigojimų dalį (įskaitant finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimus) nacionaline ir užsienio valiutomis

Lentelė Nr. 2

Eil. Nr.	Įsipareigojimų dalis valiuta	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
1	2	3	4
1.	Eurais	1 765 686,79	1 074 370,33
2.	JAV doleriais		
3.	Kitomis		
4.	Iš viso	1 765 686,79	1 074 370,33

P25. Neapibrėžtieji įsipareigojimai.

Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto nuo ataskaitinių finansinių metų pradžios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nebuvo.

P26. Poataskaitiniai įvykiai.

2020 metais Centras planavo organizuoti Tarptautinę fizikos olimpiadą (IPhO), kurios įgyvendinimui buvo renkamas dalyvio mokestis. Atsižvelgiant į sudėtingą situaciją dėl COVID-19 viruso,

IPhO 2020 dalyviai šiais metais atsisakė dalyvauti olimpiadoje, todėl planuotas dalyvio mokestis apie 500 tūkst. Eur nebuvo renkamas. Planuojama, kad olimpiada įvyks 2021 m. liepos 17–25 dienomis Vilniuje ir/arba nuotoliniu būdu. Tikimasi sulaukti dalyvių iš viso pasaulio šalių ir regionų.

Centras projekto Nr. 09.1.3-CPVA-V-704-03-0002 „Moksleivių poilsio stovyklos „PASAKA“ infrastruktūros atnaujinimui, išlaidų padengimui 2020 metais panaudojo pajamų (nuomos) įmokų lėšas, kurios gavus finansavimą bus grąžintos.

Nuo 2021 m. sausio 1 d. Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras perima programos „The Duke of Edinburgh’s International Award“ (sutrumpintai – DofE) koordinavimo funkciją, tai nacionaliniu lygiu koordinuojama ir Lietuvoje gyvenantiems 14–24 m. amžiaus jaunuoliams prieinama tarptautinė neformaliojo ugdymo programa.

Direktorius

Algirdas Sakevičius

Vyriausioji buhalterė

Edita Gilytė